

V I R O.

FRAGRANTISIMÆ. QUONDAM. FAMÆ.
EXQUISITISIMÆ. PRUDENTIÆ.

E T.

INNOCENTISIMÆ. VITÆ.

T O B I Æ. RÖSNERO.

ORDINIS. APUD. W SCHOVENSES. CONSULARIS. SENIORI.

DUM. VIVERET. SPECTATISIMO.

ÆDIS. SACRÆ. CUI. A. PRÆSEPI. CHRISTI. NOMEN. EST.

ANTISTITI. ID. LOCI. DEXTERIMO.

PRIMÆQUE. CAVEÆ. MERCATORI.

A. MDCC. XVII. KAL. MAII. FATO. SUO. PERFUNCTO.

VI. NON. MAII. QUIETORIO. SUO. ILLATO.

BELLIS. PESTE. RAPINIS. INCENDIIS. ET. IMPOSTURIS.

AFFLICTISIMO.

MERITIS. PRÆCLARISSIMO.

VITA. LONGIORI. SI. FATA. SIVISSENT. DIGNISSIMO.

AMICO. NON. E. MULTIS. ET. SENI.

IPSA. CANITIE. VENERABILI.

ANNUM. ÆTATIS. LXXIII. SUPERGRESO.

MERITORUM. IN. SE. COLLATORUM. MEMOR.

MONUMENTUM. QUOD. EXSTRUERE. POTUIT.

NON. SINE. DOLORIS. VULNERE. POSUIT,

NOMINIS. RÖSNERIANI. BENE. OLENTISSIMI.

CULTOR. OBSTRICTISSIMUS.

E 181, 28/32 Visf. Joh. Gottfr. Rösner

11. Februar. 1811. J. Teague 3. Admne

W. Schöv. f. 22

543

BEATI. RÖSNERI.
PIGNORIBUS. LECTISIMIS.
FILIO. UNICO.
FILIABUS. DUABUS.
EARUMQUE. MARITIS.

NEC. NON.
IN. SPEM. PATRIÆ.
DECUSQUE. ET. ORNAMENTUM.
FAMILIÆ. SPLENDIDISSIMÆ.

ADOLESCENTIBUS.
NEPOTI. UNI.
ET. NEPTIUM. QUADRIGÆ.
HOC. QUICQUID. EST. MONUMENTI.
GENITORI. SOCERO. ATQUE. AVO.
DESIDERATISSIMO.

ERECTI.
PERPETUUM. IISDEM. OMNIBUS. ET. SINGULIS.
FLORIDISSIMÆ. FELICITATIS. VER.
EX. ANIMI. SENTENTIA.

EXOPTANS.

OFFERT. AUTOR.

Stadtbibliothek
Chorn

AB 1892

KSIAŻNICA MIEJSKA
IM. K. GŁAŚNIKA
W TORONIU

V

Iorum, de Egregio publico egregiè meritorum, Memoriam, ab Oblivionis Nocte vindicare, eorumque Vitam, inter Laudes & Praconia actam, ad seram Posteritatem, si qua futura est, transmittere, non Pietati solum minimè fucatæ conveniens, sed & Consuetudini, à summotis longè Ætatibus, apud plerasque Gentium receptissimæ, consentaneum est. Hoc enim ipso fit, ut & grata erga piè defunctos, Mens, ceu fas est, declaretur, & suus Virtuti Honos, quem perpetuum & individuum Sibi Comitem delegit, quoque nunquam temerè denudanda, defraudanda nunquam est, decernatur. Quid? quod hōc Pactō omnes & Singuli, quotquot frugi sunt & bonæ Mentis Possessores, ad Æqui & Honesti, Recti & Decori Tramitem, Gradu indefesso calcandum, tacito quodam Instinctu incitantur quasi & invitantur, qui verò maligni malevolique, & quid Æra Lupinis distent, nescii sunt, quodque suspicere debebant, altō quodam Supercilio despiciunt, & Dente Theonino ro-

A

dunt,

dunt, ut resipiscere, in Seipsos descendere, & ad Frugem se meliorem recipere discant, alliciuntur atque inflammantur. Quin & admonentur, quā iniqui in eos, in quos Criminationis & Obtrectationis suę Rabiem, evomere non dubitārunt, exstiterint.

Meruit sānē si quis alias insigniter admodum de Egregio quod apud VVſchovenſes in Majori Polonia floret publico, per Annos bene multos, antiquā quondam Virtute & Fide Vir, TOBIAS RÖSNERUS, Ordinis id Loci Consularis Senior gravissimus, & Aēdis illīc Sacrae à Præſepi Christi denominatæ, Antistes præfulgidus, nec non primæ Caveæ Mercator, utpote qui demandatis Sibi Muneribus splendidissimis, tantā præfuit Fidelitate, Dexteritate tantā, ut non solum Laudis Adoream meritissimo id propter suo hinc reportaverit, sed & vel Cordatisſimo circumſpectiſſimoque curvis Successori, Aēmulationem utrinque difficiſſimam, reliquerit, Palmam sānē dubiam reddere posſit. Id quod, si aliunde non liqueret, ſatis evidenti certè profecto omnique Exceptione majori Testimonio, Rerum Domi feliciter, fideliter foris geſtarum, ipſi eſſe poſſet, ardentissimum ſui Deſiderium, quod apud omnes, quibus Cor ſapit, & quibus in Notitiam ipſius penetrare licuit, poſt Fata reliquit. Colligere enim licet ex Indiciis haud obſcuris, Partium iſpum Rerumque ſuarum ad Invidiam uſque fuſſe ſatagentiſſimum, ſiquidem Nemo quisquam in Civium VVſchovenſium Numero admodum populoſo reperitur, qui non subductum præter omnium Vota, viuentium Numero, RÖSNERUM, copioſo Lacrymarum ſpiſſe fluentium Imbre lugeat, Votisque ab omni Simulatione alieniſſimis exceptet, ut, qui eximiis, dum Vitā frueretur Documentis ſat abunde probatum dedit, ſe ab omnibus, Regentes que decent Virtutibus fuſſe instructiſſimum, in Vitam, ſi fieri poſſit, redeat, & Muneribus, quae dexterrimè, ad ultimum uſque Vitæ Halitum adminiſtravit, communi proporrò Emolumento, fungatur.

Ea

Ea namque est ingentium Bonorum Indoles, ut, quò dulciùs dum possidentur, recreant, hōc amissa postmodum crudeliùs affligant. Ea insuper Virtutis est Conditio, ut viventibus, à quibus possidetur Hominibus, parvi æstimetur & vilis censeatur, post Fata verò eorum, magni fiat, & in pretio habeatur. Ea quoque Laudis, Unguento fraganti similis est Ratio, ut non vivos tantum, sed & defunctos, & dudum Terræ insepultos comitetur.

Quantum ad Me, & injurius haud dubiè in Amicitiae Leges, & malum Nomen forem, invisam juxta ingrati Notam, quam omni à me Studiō & Operā amoliendam esse reor, certò certius incurrerem, nisi si RÖSNERO Ego meo, aliquam in Mnemosynes Fano Tabulam suspenderem, eique, cum aureum aut marmoreum, quò omnino dignissimus est, nequeam, chartaceum tamen, idque minimè ruinosum Monumentum exstruerem, ut vel sic odoratissimam ejus Famam, Memorię Peplo intexisse, Tumulo ipsius, More antiquo, Rosas, ex Merito, aspersisse, Odorem de Eo non ingratum diffidisse, & Unguentum quodam fragrans pollingendis Ejus Exuvii attulisse videar.

Hoc ipsum dum molior nihil quidem magis in Votis habeo, quàm ut meras hic Rosas loqui possem, at verò, commodū mihi isthæc scribenti in Mentem venit, quàm alienus Beatus ille RÖSNERUS, Superūm Choro annumeratus, dum Spiritum duceret, ab omnibus Verborum Phaleris, & Lenociniis fuerit, quàmque Purpurissum, pro eo quo fuit Candore, nunquam oluerit. Indeque hoc minùs phaleratis purpurissatisque
Ver-

Verbis, quæ vel Fucum, vel Ungues admorsos
sapient, nunc quidem opus mihi esse existimo,
quò magis Eum, cuius hīc Vitam descriptam si-
stimus, id Genus Verba fuisse exosum, apud ple-
rosque omnes constat, quibus Virtutes ejus mi-
nimè cerussatae innotuerunt. Et quanquam non
præter Rem vereor, ut Ære meo penitus hac Ra-
tione exire, Nomenque meum omne expedire
possim, satis tamen præclarè mecum actum opi-
nabor, Metamque attigisse mihi videbor, si vel
aliquà gratæ Mentis Characterem, erga Virum,
omnibus charum, molestum Nemini, exposue-
ro, simulque quà decet, cavero, ne Fraudis ac In-
tertrimenti quid, Fama ipsius perenniviva, vel per
Incuriam meam, vel Temporum, denique Inju-
riam patiatur. Brevi proinde Stylô & Filô, Vitæ,
laudabiliter & ad perfectissimæ Virtutis Normam
ab Ipso exactæ Decursum in præsenti adumbrabo,
eamque rudi, quod ajunt, Minervâ percensebo.

Satum autem, ut à prima veluti Plantatione, & ab ipso quasi
Ortu exordiamur, Hortoque hujus Mundi, Spinarum fertili, Sterile
Rosarum, insitum esse accepimus, A. Æ. C. MDCCXVII. ipsis Ka-
lendis Januariis. Natalis ipsi Hortus obtigit, felicissima illa optimo-
rum quorumvis Ingeniorum Cultrix, & feracissima eorundem Planta-
trix, nec non Virtutum candida Æstimatrix, quæ Camporum alias
Elysiorum Nomine venit, & quam, cum Regionum Europæarum Ocel-
lum, tum Musarum & Elegantiarum omnium, amoenissimum quoddam
Viridarium, non ab Re dixeris, SILESIA. Editus enim in hanc
Lucem est Suebosii, quod Oppidum Regionis commemoratae censi-
solet,

solet, haudquam ignobile. Satorem, Plantatoremque, fortunatissimā quādām nascendi Sorte, naclus est Patrem Sibi cognominem, *Virum, Antiquitate Generis, Celebritate Nominis, & Dignitate Existimationis undiquaque Eximum, TOBIAM RÖSNERUM, Prædū, cui Mühlbachio Nomen, in Circulo Swebosensi siti, Principalis Trebenitiensis Fundationis, Feudatarium Possessorem, & Cæsareæ Regiaeque Civitatis, Swebosensis, Consulem Primicerium. Matrem verò veneratus est Matronam rarissimi atque insitati prorsus Exempli, ELLISABETHAM Natalibus BERNHARDIAM, præsigne Sexus sui Ornamentum.* Majores utriusque Stemmatis si quis sciscitetur, nihil planè in iis omnibus vel ipse Livor edax, adinveniet, quod carpi mereatur, sive enim Ortum ipsorum, sive Vitam, sive Fortunam, sive Res denique benè & præclarè gestas spectes, nullibi non Honoribus illos ditiissimos, affluentissimos Gloriâ, fuisse, liquidò patebit.

Non secus ac Rosa, sive Colorem varium, sive gratum Odorem, sive Comam Oculis abblendantem, sive Succum non insipidum, sive Folia, Ordine concinno disposita, sive Acetum, sive Salgama, sive Unguentum ex ea præparatum penitus contempleris, Florem se nobilissimum, inque Remedica laudatissimum, imò Florum Reginam, & Oculorum Nariumque Delicium, prodit probatqve, ita, si Rœsnerianos Majores Animo tecum exputes, nihil non Laude, nihil non Commendatione dignum ubiqve se offert. Hortum hic mihi aliquem eumqve cultissimum, & variii Generis Floribus cumulatissimè obsitum & obseptum, cum Epigraphe: *Exultus ubique; intrare videor, dum Majorum Rœsneriano-*

norum, ad quos me devolutum sentio, injicienda
est Mentio, ita omnia undiqueversum, odorata,
fragrantia se mirum quantum exhibent omnia.

Avum scilicet Paternum coluit Virum Consulari Dignitate &
Prudentiâ non triviali, in Urbe Svebosensi effulgentem, JACOBUM
RÖSNERUM, Aviam verò ejusdem Lateris, honestissimæ Gentis
& Mentis jubare eminentem Fæminam, EVAM, Genere BUSCHIAM.
Materni verò Stemmati Avum indeptus est Virum, Meritorum Glo-
riâ, & Uſu Rerum benè gerendarum, nulli postponendum, MARTI-
NUM BERNHARDI, Collegio Consulari in Urbe Electorali ZÜL-
lichoviensi, adscriptum, nec non Ærarii Praefectum, Praetoremque
Aulicum, quaquavorum nominatissimum. Aviam autem illius Lineæ,
Fæminam multo Virtutum Ornamentô enitentem habuit, MARGARE-
THAM, natam JRMISCHIAM, Sexus sui Margaritam.

Ab hisce Majoribus & Parentibus, Famæ, Vi-
tæ, Morumque Integritate non vulgari coruscantissimis, & Sangvinem duxit, & Indolem hæreditario
quasi Jure hausit sagacissimam, Virtutumque
pulcherrimarum capacissimam. Ac primùm
huic Luci erat expositus, nihil Parentes ipsius
Laudibus jam suis mactati habuerunt prius, anti-
quiū nihil, quām ut Filium Illi suum, Fonte lu-
stricō Ecclesiæ Christianæ, quæ & ipsa Rosarium
quoddam est, illicō lustrari, à Maculis Peccati
primigenii, Singulos nos deformantibus purifica-
ri, roseo item & purpureo Christi Sangvine pur-
pureum quasi fieri, eoque, tanquam vitali cœle-
stis Gratiae Succo, perspergi, irrorari & irrigari
sinerent, non immemores, Servatori eundem suo,
qui

qui & ipse Rosa in Sacris appellatur Pandectis, esse imparem, Floremque siccum & exsuccum, quod Puritatem nativam, ingenitamque Innocentiam, nulli Mortalium per Naturam adhaerentem, attinet, quo ipso factum ut instar Rosæ explicatis apparuerit Folijs. Ingenii dein peracris, ad discendis Artibus Liberalibus perhabilis, & in ipsis quoqve, quod ajunt, Herbis, maxima quæque minantis, Stricturas, mature ostentavit. Ostentavit mature, & intra ipsa quasi Fasciarum Ligamenta, in Ortus exsurgere suos (ut cum Tragico loquar) Semina generosa, & è Squilla, quod in Proverbio est, non nasci Rosam. Pensò id, non susqve deque habens uterqve Parens, ut erant Pignoris istius sui amantissimi, & Perspicacitate non protritâ prædicti, nihil quicquam in Se desiderari passi sunt unquam, quod Educationi prudenter & solerter instituendæ, quoqvomodo adminiculari, opitulari qve posse videretur, non ignari, quantum Præsidii, Momenti quantum, in recta & ingenua Educatione situm sit.

Enimvero, quod Hortis plerumque Usu venire novimus, ut jam Frutex, Rosæ Parens, Opinione citius exarescat, jam ipsa Rosa Venustralis & Decoris omnis Compendium, Spem præter, Marcorem contrahat, & Frutici suo immoriatur, ita quoque ex insperato accidit, ut durissimam admodum RÖSNERUS, in tenella adhuc Ætatula constitutus, experiri cogeretur Sortem. Patre enim, firmissimâ in Terris Destinâ, neandum quadrimulus, destituebatur, & Orphanis, quorum Conditio non potest non esse acerbissima, deploratissima, aggregabatur, & suo,

¶ Matris Iuavissimae amarisimo, immanissimoque Dolore, quem atrocissimum istud Vulnus utrique influisse, quis est, qui in dubium vocare audeat? In Viduitatem, quā nihil tristius excogitari, dici nihil potest miserius, conjectam se redactamque videns Mater afflictissima, solicitissima, omnesque simul Curas educandi illius, quem assiduis quæstum Votis, feliciter pepererat, ad Se unam videns devolutas, Educaticem, ut erat Sagacitatis non proletaria, providam egit & sedulam, nihilque eorum intermisit supinè, quæ Officii Ratio exigere videbatur. Quare omnes in id unicè nunquam non intendebat Nervos, ut, quem Patre orbum videbat, dolebat, Sibi, suoque Ingenio ne per Momentum quidem relinqueret, suèque ipsum Spontis nunquam esse sineret, Frena illi neutiquam laxans. Cùmque non nesciret, fieri nullò negotiò posse, & indies fieri, ut qui meras, Puer, Rosas, spirare videbatur, obherbescat, silvescat, & Spinis se induat, irremissò allaborabat Studio, summoque accurabat Operè, ne idemmet Sibi quoque in Educatione Filii, quem charissimum amantissimumque habebat, eveniret, aut ex vero insimulari posset, socordem se & desidem in educando illo exhibuisse, idque hōc magis, quò minus ignorabat, eam Puellarum æquè ac Puerorum Animos, servare ut plurimum Imaginem, quam ii, quorum sub Tutela adolevère, impreserunt, perinde, ut Arbores & Flores, eum plerumque retinent Statum, quem à Cultoris sui Ductu Flexuque primù accepere. Quid verò ad hæc noster? Is frugi se Gnatum probaturus, non refractarium, non immorigerum, non Frena mordentem, non contumacem, non cervicosum, aut dicto se minus audientem præbere, sed Matrem, quoad in vivis erat, reverentissimè colere, eiique, quā decet Promptitudine, obsequi, quin iussa ejus citius quam præcepisset penè, exsequi.

Culturæ atque Institutionis per Ætatem lubricam factus capax, Fidei & Disciplinæ solertium quorumvis Cultorum, & Pædotribarum, matrè à Matre fuit commissus, Scholæque, fabrifien-
dis

dis ex impolis Lignis Apollinibus & Mercuriis,
 quin & effigiandis, è Spinis acutissimis, Rosis, ad-
 inventæ, admotus, non sine Spe omnino nulla,
 Scipioni eum aliquando firmissimo, & delenifico
 Solatio Matri, ex præmaturo Mariti desideratissi-
 mi Obitu, mirifice confusæ, & insolabiliter eum
 deploranti, futurum, solidissimè illam exhilaratu-
 rum, viridemque ipsi & lætabundam Senectutem
 effecturum esse. Isthanc de se conceptam Spem
 adeò non elusit aut frustravit, ut potius Scholam
 semel ingressus, spinosum omne actutum depo-
 neret atque exueret. Efflorescere ab eo Tempore,
 Doctrinas saluberrimas, optimisque Mores,
 non secus ac Rosa Guttas rorulentas imbibere,
 utrobique cultior cultiorque, & semetipso indies
 ornatior, floridior indies evadere, nec Florem so-
 lùm, Folia, veluti Rosa quædam lætiùs latiùsqve
 explicans, pulcherrimum indipisci, sed & Odo-
 rem de se longè fragrantissimum, spirare occiperit.

Cumque reliquos, Ætate Sibi suppare Sympalæstritas non tam se-
 qui, quam antegredi, penes Animum constituisse, Speciminibus Diligentiae
 suæ non unis, quo erat Ingenii velocissimi felicissimique Acumi-
 ne, præditissimus, omnibus iis, quorum Informationibus & Instruc-
 tibus adjuvabatur, immane quantum se approbavit, eosque Sibi totos
 propitiauit, Committones verò longissimò post se intervallò reliquit, iis-
 dem non tam exæquandus quam anteferendus. Pietatem in primis,
 principe inter Virtutes omnes Loco reponendam, & Choragium inter eas
 ducentem, quæ incontaminata est, sectari, indefessus studuit, eamque adeò
 Curæ habuit & Cordi, ut ab uno solius DEI nutu, penderet totus, &

totum se, ad Voluntatem ipsius, Matrem Sibi hâc Viâ präeuntem vi-
dens, componeret. In Cultu DEI, & Precibus, quæ Ecclesiæ Arma
sunt, ad DEum ardentiſimè fundendis, perdius erat & pernox, eique
ſoli confiſus, de paterno ipsius Amore, hoc minus indubitavit, quò egen-
tiorem hujus, ſe, paternâ, cui nihil in Rebus humanis conferendum,
Curâ, deſtitutum, ſubintelligebat. Ex quo non potuit non fieri, ut firma
ipſius in DEum Fiducia, magis magisque corroboraretur, & majora
ſubinde Incrementa caperet, quandoquidem Verbi divini Amore imbu-
tus, & incensus, Notitiam DEI, non tam ex admirabili Rerum na-
turalium Contextu, quam ex iphis ſacratiſimis Literis, divinisque adeò
Tabulis hauiſit, quin & Apis florilegæ More, Melligenem ſibi quan-
dam, ex inexhausto diviniſimorum illorum Pratorum Myrothecio, com-
paravit. Nec DEum ſolùm ritè cognoscere, ſed & ritè cognitum, ex
& quo colere & venerari, ſatagebat, duobus hiſce ſummis Capitibus,
tanquam geminô eoque indubio Fulcimento, Fidem & Pietatem Chri-
ſtianam niti, ſufficienter edoctus.

Quantum ex hiſce Crepundiis & Præludiis, ni-
hil non magni rariqve pollicitantibus, & com-
munem Sortis humanæ Mensuram ſupergreſſis,
Gaudii, Solatiiqve quantum hauerit Mater, ex-
qviſito aliàs Luctu, & Dolore decumano, tota to-
ta perfufa, breviori Verborum Paratu enunciari
non potest. Erecta extra Controversiam hæc ta-
lia inaudiens, allecta que in eam fuit Spem, fore,
ut præceptam Animi Destinationem, piam ſanè,
minimèque vituperabilem, fruſtraturus non ſit,
quin potius ex Aſſe illi reſponsurus, Præconem-
que Verbi divini, Temporis Successu datus. Ni-
mirum, ut in Oculis eum ſemper habebat & De-
li-

liciis, ita non melius consultum perspectumque ipsi esse posse autumabat, quam si illum ipsum, quem à Deo sibi donatum pernoverat, eidem redonaret, & non Mercaturæ, nec Politiaæ, sed, quo erat exstantissimo Pietatis nec fictæ nec pictæ, in Deum Zelo, & propensissimo in Mysteriorum divinorum Dispensatores, Affectu, futuris Ecclesiæ Usibus destinaret, ut Gregem aliquando DEI sibi committendum, pascere posset, & salutaria ipsi Dogmata, Cathedram Ecclesiasticam animando, proponeret & propinaret.

Injecerunt quidem se Obstacula aliquammulta, quæ in excolendo AA. LL. Studio, feliciter & incitatissimo Cursu progradientem, & Spem, Expectationemque Matris non temerè conceptam, explere gestientem, non tam revocare à Proposito, quam prorsus abstergere atque abstrahere conabantur, is verò, omnibus his nihil territus, & Tele, quam pertexere aggressus erat, tenacissimè inhærescens, alacriter in percurrendo Stadio pergebat, Spei & Fiduciae in DEum innixæ & infixæ plenus, sereniorem sibi Fortunæ prosperioris Auram, tandem aliquando a fulsuram. Neque Spes hæc ipsum sua fecellit. Quamvis enim Fortunam admodum novercantem aliquandiu fuit expertus, adeò quidem, ut per immite Bellonæ Flagellum, quo Patria tum affligebatur, & epedium longè latèque serpens, sœviensque hinc inde, pestiferæ Luis malum, nec non crudelia Fata, quæ Ecclesiam, puriora Verbi divini Dogmata, tanquam Cynosuram Fidei & Vitæ unicam, instar Fili cuiusdam Ariadnei sequentem, à Christo Nomen gerentem, & à Foriis Scoriisque Impuritatis, repurgatam, citra Intermisionem id Temporis divexabant, nullibi ferè Locorum, tutò aliquantis per subsistere potuerit, sed Necessitatem jam hoc jam illuc ultrò citròque migrandi, subire adactus fuerit, non defuit tamen, qui per Numinis Providentiam, succedaneas

Parentis demortui Partes ageret, atque obiret, & in tanto Rerum An-
cipitio constitutum, Consilio saluberrimō sublevaret, ita quidem, ut
quicquid ipsi per acceleratum Parentis Obitum, illatū fuit Calamitatis
& Infelicitatis, vicariā ejus qui nominandus jam à Nobis est Curā, sic
satis resartum fuerit & compensatum, adeò compensatum, ut vix ger-
manus Pater, plus præstare Filio à Se genito, aut abundantius persolve-
re posset. Fuit autem is, Vir, Amplitudine Munerum quae gerebat,
multūm venerabilis, & Juris Peritiā, qua mirè pollebat, oppidō præ-
stabilis, ELLIAS BESCOVIUS, Ictus famigerabilis, Serenissimi
tum Electoris Brandenburgici, in Fortalitio Cüstrinensi, Advocatus Ca-
meræ & Practicus primipilus, nec non Electoralis Civitatis Züllichovi-
ensis Consul & Syndicus, Meritis præclarus, qui RÖSNERI nostri,
Orphanis tum, jam Cœlitibus adscripti, Sororem natu Secundam, Ma-
trimonii Vinculis sibi adstrictam habebat. Affinem Ille suum, non obi-
ter dilectum, ne periclitandum fors haberet, & à capto desisteret, &
Hospitiō excepit & Convictu, eique benignè & humaniter habitu, Cu-
rā, Inspectione, & Munificentia quae ad paternam proximè accedebat,
tantum Malagmatis & Delinimenti attulit, ut & Cicatricis suæ, crude
ad huc licet & cruentæ, dememinisse potuerit, & cur eruptum sibi Pa-
rentem conqueretur, Causæ parum vel nihil invenerit.

At verò recruduit Opinione citiùs, Vulnus,
qvod nonnihil coaluisse, & Allevamenti qvip-
piam accepisse videbatur. Etsi enim in Phronti-
sterium Züllichoviense intromissus, in Cultores,
hoc est, Morum & Ingeniorum Formatores, non
spernendos, promovendisqve Juventæ Commo-
dis, & aptissimos & studiosissimos, propitiō quo-
dam Fatō inciderit, & Progressus illic non pœni-
tendos fecerit, non licuit tamen ipsi esse tam feli-
ci, ut ultra Annos bisbinos, ipsorum Curā &

Do-

Doctrinâ, qvibus demandatus fuit, frui potuerit, nam & per omne illud Tempus, qvo ibidem ob-hæsit, ambiguâ Belli gravissimi Mole circumcirca cinctus, & hac ipsâ tandem Sedem mutare, & aliò se recipere non præter Dolorem fuit adactus. Nimirum, ut Spes & Res Mortalium omnium, fragiles sunt & labiles, ita, bellicis Procellis magis magisqve ingravescientibus, publicum qvasi Justitium Docentibus Discentibusqve omnibus, indici, & Musis Gratiisqve omnibus collugentibus, Malorum qvædam Illias omnium Cervicibus impendere, nec non extremum cuique Periculum imminere videbatur. Factum proinde est, ut irrigui illi Munificentiaæ Rivuli, qvibus intra Lares Affinis sui, non tam perspersus & inundatus, qvam totus permadidatus fuit, unà cum limpidis Aganippes Fontibus, penitus sibi obstruerentur.

Eò scilicet usqve Furores Martii processerunt, ut dilaudatus modò **BESCOVIUS**, infinitarum Molestiarum, qvibus, ob Fascium Consularium Fasces, tanquam decumanis qvibusdam Fluëtibus, totus adobratus, & nullò ferè Momento immunis erat, pertæsus, de Asylo aliquo cogitare, & quam Vitæ Fortunæque habebat Sociam, in Itineris quoque Sociam assumptâ, clanculum se, turbidissimis illis Belli Nubilis, subducere, necesse habuerit, electis in Præsidium conterminis Regni Poloniæ Finibus, ad qvorum Sinum, tanquam Portum aliquem, solorum Pendum Ope, appulit, relictâ tantisper, dum, qui Fugam sibi imperaverant, creperi Tumultus, nonnihil desœviissent, Domi Ancillâ, quæ tamen ipsa circa Noctis Meridiem, postridie ejus Dici, in Fugam se dare fuit coacta. **RÖSNERO** quoque nostro, jam Securitatis, nullis amplius Tempesti-

pestatibus expositæ, participi, tandem illinc avolandum, & ad sesqui-
lapidem, Crancigium versus, exultatum fuit abeundum.

Atque hic videre mihi videor Fruticem qvendam, Rosis, cumulatim, & Agmine qvasi facto ex se prorumpentibus, confertissimè obsitum, continuoque Ventorum Impetu, diu multumqve la-cessitum, vegetum tamen, & illæsum, addito Lem-mate: NIL TERREOR ISTIS; Neqve enim per-terrefiebat Noster, qui Cognomento meras spirabat Rosas, Asperitate & Diritate Fatorum prælibato-rum, quorum crebrô Assultu fuit conqvassa-tus, neqve Animô, Patriâ extorris, & in Exilio constitutus luctuoso, concidebat, sed ad Numen divinum Oculô respiciebat irretorto, indubitato sperans fore, ut pro Bonitate & Providentia illius, sibi cognitissima perspectissima, ad Fastigium ali-quod, ubi tutò consisteret, pertingere, atque ab infelicibus illis dirorum durorumqve Arietibus, ipsis Spinis acutioribus, non nihil respirare posset. Qvinimò, ceu Rosa Colorem, quo semel est imbuta, nec migrare solet nec mutare, non enim si rubra est, albescit, neque, si alba, rubescit, ita quo-qve Is, inter medias Tempestates & Procellas, qui-buscum conflictabatur, semper idem, sibi qve semper constans fuit deprehensus, promptus, pa-ratusque, ad sustinenda & exantlanda omnia, quæcunqve Supremum de se Numen, à Cujus so-lius sponte Res humanæ reguntur, statueret.

Cate-

Cæterum, tantum abest Spe ipsum suâ fuisse dejectum, ut postpaulò, tanquam Deus ex Machina ipsi apparuerit, Vir, Honestate Generis, & Famæ Integritate, perquam laudabilis GEORGIVS SEELE-RUS, Regiæ Civitatis Meseritiensis Cónsul, Meritis quāplurimis per-
 inclytus, Prætorque ab Annis haud paucis Reginus, & Mercator primi
 Ordinis. Hic, ut Sororem natu majorem RÖSNERI nostri, Fædere
 sibi maritali habuit alligatam, ita non potuit non, tenuerrimô tenacissimô
 que ipsum, Consilii Auxiliique indigum, Amore prosequi. Et verò
 prosequebatur, ita quidem, ut suis ipsum Inquiline & Consaliniis non in-
 vitus annumeraverit. Consecutus illic subsistendi Occasionem capillatis-
 simam, nec omnino incommodam, in Sinu quidem de impetrata ea lœ-
 tabatur, Spem verò sibi nullam, quod unum in Votis erat, ulterius in
 AA. LL. Cultura progrediendi, ob insolitam & insolentem Martis Incle-
 mentiam, esse videns residuam, missō Apollini Nunciō, ad Castra Merku-
 rii, et si Latii Flores non desultoriè jam delibasset, transit, sub ejus
 Vexillo, Majorum suorum Exemplō, strenuè postideà militaturus. Illi
 ergò consecratus, & Sacris ejus, intra Ædes Affinis sui ritè initiatus, id
 unum erat sollicitissimus, ut in Mercuriali, quam exercere instituit Arte,
 Tyrocinia talia præstrueret, quibus solidi quid in posterum superstruere
 posset. Quare, ut in eam penitus introspiceret, ad Clepsydram aëtitata-
 bat omnia, & cum perspectum probè exploratumque haberet, quam
 pretiosum Temporis irrevocabilis sit Dispendium, eò, omni allaborabat
 Nisu, Conatu omni, ut Mentem à Meta semel præfixa nunquam refle-
 ctens, nullam male collocaret, aut iniuliter impenderet Horam. In
 Calligraphia inprimis & Arithmeticā, quarum neutra Mercaturæ Conse-
 cranei, nisi Tiresia esse velint cæciores, carere possunt, intra Spatium
 Temporis non longissimum, quā erat Ingenii Capacitate, Spatia conficit
 non exigua, subactumque prorsus se reddidit, edoctus simul, quā Ratio-
 ne Italico More Commentariensem agere, cum Laude possit, & alia in
 Rem suam apprimè facientia. Præsidiis hujusmodi instructus, Cœlum
 muta-

mutare secum conclusit, eō potissimum Fine, ut oculatior in Re Merca-
toria, quam nec ab uno Homine, nec uno in Loco addisci posse, non igno-
rabit, evaderet, & Augmenta majorra caperet. De Consilio autem eo-
rum, quorum Voluntati resistere, nefas sibi semper duxit, Thorunium
primum, Emporium in Prussia Regali, propter Vistulam situm, & variis
Generis Mercibus instructissimum, nitidissimumque, non sine uberrima
Necessariorum suorum Benedictione, commeavit, ad Linguae Polonicae,
cujus erat sicutientissimus, Notitiam comparandam. Exacto hic non sine
Fructu aliquo Temporis Intervallō, Lublinum, Emporium & ipsum,
tractandorum Commerciorum Famā celeberrimum, ab iis, quorum Sibi
Voluntas instar Legis semper erat, salutare jussus, & Mercatoribus il-
lius Loci florentissimis, ut in Accurazione Commerciorum, Operam ipsis
navaret, iisque à fidei esset Ministerio, quam enixissime commendatus
fuit.

Quod ipsis accidere Rosis solet, ut non omne
illis æquè arrideat Solum, sed aliō lætiū succre-
scant, segniūs aliō, id quoque RÖSNERO, cui suus
post Fata etiam Honos constat, eveniebat. Inter-
cessit Illi quoad hoc Commercii quid cum Rosis,
à quibus Nomen mutuatus erat. Alius & ipsi
præ alio arrisit Loco, quæ tamen singula ita pera-
gravit, perreptavitque, ut non tam Animum Cau-
terii Stigmate notaret, nec externum tantum Æ-
dificiorum & Palatiorum, Arcium & Propugna-
colorum, Splendorem, perlustraret, sed Incolarum
Mores & Instituta, solidè pernosceret, rariora ubi-
vis Cimelia, missis cariosis, curiosè pervestigaret,
& si qua Laude & notatu digna occurrerent, sol-
licitè perquireret, Prudentiam Mercatoriam pro-
bè

bè concoqueret, quæ Bono publico promoven-
do vel procurando utilia opinabatur, cum Curâ
perdisceret, & Patriæ suæ redditus, cum Cultu &
Fructu ad eam perveniret. Redux factus, de sta-
biliendâ Domo & Familiâ, Consilia agitare, Rem-
que Mercatoriam, & familiarem, propriô, quod
ajunt, Remigiô, dirigere cœpit. Dumque nihil
horum, sine Vitæ Fortunæque Sociâ, cum Succe-
su exoptato fieri posse, vel ipsam Rerum Experi-
entiam, cui conciliandæ, temporis multum, mul-
tumque Diligentia consecravit, eamque, tan-
quam Apis extra Patriam sibi collegit, Testem ha-
beret locupletem, de Conjuge dispicere, & in Ma-
trimonium descendere, secum constituit. Trahe-
batur autem velut jynge, & tantùm non fascina-
batur, harmonicâ illâ & flexicorde Morum Vir-
tutumque Confessione, quâ eopse Tempore, do-
tatissima erat, Virgo, THEODORA WEN-
DIA, ex Vetustissimâ, & quod mireris, ultra ses-
quiseculum, splendidissimâ Wendiorum Prosa-
piâ, oriunda, apud quam RÖSNERUS, jam intra
Beatorum Contubernium receptus, Procum a-
gere, facile permotus fuit, non aliam dari temerè
posse persuasus, quæ Spes ipsius & Vota, posset ex-
plere. Et verò hæc Ejus honestissima Vota, ex
Asse sunt adimpta, ita quidem, ut & admodu-
rante Numine, & non abnuente Parente, quam
ambiit & exambivit, felicibus Auspiciis Domum

E duce-

duceret, & celebratâ A. MDCLVI. IIX. Kal. Martii, solenniori Ritu Festivitate Nuptiali, Matrimonium consummaret, tam bonâ tamque auspicata, quod dicitur, Avi, ut nihil defuisse, quod ad summam Felicitatem optare habent Conjuges, videretur.

De cetero, cum *VVendia* pronubo Numine divino nuptum RÖSNERO data, non *Virtutibus* solum propriis iisque tantum non omnibus, sed & Natalium juxta ac Majorum Splendore, rariissimô admodum Exemplô excelluerit, Operæ Pretium erit & illos siccô hic plane Soccô non præterire, sed vel primoribus Eos Labris attingere. Agnovit quippe Parentem Exsplendescientâ Nominis, & Prudentiâ verè Senili mirum in Modum conspicabilem, JONAM *VVENDIUM*, non ignobile Subsellii apud *VVschovenses* Consularis Membrum, nec ignobile illuc Mercatorem, de quo non immerito dubitare licet, Honorum furerit ditior, an Divitiis affluentior, & qui suo ipsiusmet Exemplo didicit, at utinam non didicisset! Fortunam, quò felicior est, eò esse fallaciorem. Genetricem contrà Fœminam, *Virtutibus*, quæ in sequiori Sexu censi solent summæ & præcipue à teneris, quod ajunt, Unguiculis, assuefactam, ELISABETHAM, Prosapiae CARISIANÆ innexam. En! Natales *VVendiæ*, RÖSNERO maritatae, quos vel ipsa omnia arrodens Invidia, rodere non potest. Sed Majores, Paternæ Stirpis, fors sciscis, atque anqviris? Dabimus & hos Avum igitur Stirpis hujus, fuisse illi scias, Virum singulari in Rebus obeundis Dexteritate Reipublicæ regundæ Prudentiâ, præcluentem MATTHÆUM *VVENDIUM*, Fascium Consularium Moderatorem, Aviam, inter Laudatissimas Praestantissimam, & inter Praestantissimas Laudatissimam Matronam, MARGARETHAM, natam SCHULTZIAM, viduam LAMPERTIAM. Proavum, Virum, & Meritorum Gloriâ, & Famæ Praestantiâ, nullo inferiorem, CASPAREM *VVENDIUM*, Consulem è primis,

Fœmi.

Fæminæ, Natalium Virtutumque Ornamentis fulgentissimæ, ANNÆ,
 natæ GAUNERSDORFFERIÆ, Consortio maritali associatum. Aba-
 dum, Virum cum Prudentissimis Cordatismisque quibusvis comparan-
 dum, MATTHÆUM VVENDIUM, Consulari & ipsum Ordini
 associatum, Maritumque, Fæminæ, nullis-non Virtutum Muliebrium
 Axiomatibus præcellentissimæ, ANNÆ, ex prisco admodum, eoque
 præclaro, LAMPERTIORUM Sangvine, prognatae. Soror quippe,
 Hæc fuit, Viri summè Reverendi, Nobilissimi, Amplissimi & Consul-
 tissimi, MATTHÆI LAMPERTI, J. U. D. Canonici VVratis-
 laviensis, Archi-Diaconi Mega-Glogoviensis, & Praepositi Ratiboren-
 sis, qui, ut gratam sui apud Posteros relinquaret Memoriam, Monumen-
 tumque, portentosis Fabricarum Molibus, durabilius longè, longèque
 perennius sibi erigeret, non exiguum Divitiarum suarum, tenuioris Sor-
 tis & Fortunæ iniquioris Hominibus, consecravit Partem, & ex irri-
 guo Facultatum suarum Fonte, quo velut Torrente quodam inundatissi-
 mus erat, Rivulos aliquot, in paupertinos AA. LL. Alumnos, deduxit,
 Stipendia ipsis opima, promovendo eorundem Commodo destinata, per
 Tabulas ultimas delegando, hisque ipsis dispensandis, MATTHÆ-
 UM VVENDIUM, suis modò Titulis praesignitum, A. MDXLVI.
 constituit Patronum, permanetque adhuc dum, Vigore Testamenti, libera
 Rivulorum illorum, hodieque manantium, Erogatio, penes LAMPER-
 TIANOS non minus quam VVENDIANOS Heredes. Enarratis
 sic & retextis Majoribus Paternis, qui RÖSNERIÆ, & Ipsi Beato-
 rum Concilio jam insertæ, Decus non exiguum, si quid Rerum rectè in-
 telligo, conciliant, Materni quoque, qui & quales fuerint, reticendi non
 sunt. Nec reticebimus & Illos. Avus maternus, BALTHASAR
 CARISIUS dictus, Vir fuit, Nobilissimus, Amplissimus, atque Expe-
 rientissimus, Phil. nimirum & Med. D. à Praxi, quam vocant Medica,
 Mega-Glogoviæ, percelebris, Avia, CHRISTINÆ Nomine insigni-
 ta, Fæmina, Matronalis Decoris Fastigium emensa, è MENZELIO-
 RUM Prosapiâ descendens. Proavus, Nobilissimus & Ipse, Excel-
 lena

*lentissimus, Experientissimusque Vir, JOHANNES MENCELIUS,
Phil. & Med. D. Republicæ Mega-Glogoviensis Ordinarius & Praeticius
per inclytus. Proavia, Fæmina, Dotibus omnibus frugi & honestæ
Notæ Matronam consummantibus, apprimè, & ad Nitorem usque ex-
culta, ANNA è SENFLEBIORUM Genere non degener progenita,
& Viri Amplissimi, Consultissimique, MARTINI SENFLEBII
Icti non incelebris & Officio Regio, in Ducatu Mega-Glogoviensi à Se-
cretis, Filia, Laudis Praeconiō, si qua alia, dignissima.*

Sed de his, quamvis longè plures, si anxiè ve-
limus inquirere, nominari possint, plus satis di-
ctum habemus, nimis enim longum foret, & à
Proposito nostro alienum, si ulterius ascendere,
& prolixiores, in enumerandis WENDIÆ, nu-
ptum RÖSNERO elocatæ Majoribus, vel Sangvi-
nis vel Affinitatis Vinculô Ipsi annexis, esse velle-
mus, nec est, quod iisdem intra tam arctos Pagel-
larum Modulos, quibus qvidem nos videmus in-
clusos, illi autem includi nequeunt, allegandis, di-
utiùs immoremur, cùm Suos illi Encomiastas du-
dum sint nacti, & non tam ex Majoribus, qvàm
ex sola Virtute, & bona Mente, Gloria vera
emergat.

E Diverticulo itaque ergò his missis & præ-
tervectis, in Viam, unde defleximus nobis est re-
deundum, & RÖSNERI Matrimonium, quæ felix
illud fuit, quaque calamitosum, unà cum Muniis
quibus exornatus fuit maximis, & Vitæ laudabili-
ter exactæ Exodiō, edisserendum, atque emetien-
dum. Felicitatem Conjugii Rœsneriani colum-
bini

bini planè, quod attinet, duobus ea illis. ex Capi-
tibus, in quibus Arx Deliciarum Amœnitatum-
que conjugalium posita est, & quæ Vitam Con-
jugum omnibus Numeris beatam conficere pos-
sunt, & consummare, venit æstimanda, continen-
tißimâ puta concinentissimâque Harmoniâ, &
lætissimâ Sobolis non unius, talique Conjugiô di-
gnæ, Geniturâ. Vidisses hîc insolitam prorsus in-
usitatamq;e Animorum Conspiracyem, vidis-
ses ferventem, & indies quasi renascentem Amo-
rem mutuum, vidisses concordissimum Volun-
tatum Concentum, vidisses Fidem utrinque illi-
batam, amantissimum Sui vidisses utrumque
Conjugum. Mirificissimè videlicet concinebant
Mores atque Instituta Ipsorum perpetuò, ita cer-
tè, ut per ipsos XL. Annos, & quod excedit, qui-
bus summâ sibi invicem Concordiâ advixerunt,
alter non reperiret temerè, quod Jure de altero
conqueri, vel desiderare in eo posset. Incredibile,
nec contractiore Verborum Ambitu & Gyrô
circumscribi potest, quantum exinde Gaudii,
Voluptatis innocentissimæ quantum, ceperit u-
terque, siquidem Maritus Conjugem sibi sensit,
blandis Laborum Onera Solatiis, diffidentem,
lurida Curarum Examina, depellentem, honestis-
simis Pectus Gaudiis replentem, jugi Virtutum
Exercitiô, continuam lætandi Occasionem præ-
bentem, se foventem, suspicientem, ad Nutum se

F

illius

illius totam convertentem, Senectæ Onus non levissimum valdè allevantem , & perfectæ, Modis que omnibus absolutæ Conjugis, Ideam quandam repræsentantem. Conjux contrà Maritum habuit effusissimô se Amore proseqventem, Sinceritate neutiquam fucatâ complectentem, Partibus suis quoad ejus fieri poterat , nullibi non ex Aſſe ſatisfacientem, de accurandâ, ampliandâque Re familiari providentem , & Pietatem in primis Mente ſeriâ, non fictâ, excolementem, ita, ut vix ullum temerè luculentius Conjugii ſuaviter & ju- cundè transacti, Exemplum, reperiri poſſe existi- memus. Nec defuit huic Matrimonio, ut lœtis Auspiciis contracto, ita per Annos quater denos conjunctissimè exacto atque extracto, quæ Con- juges comitari ſolet probos , Benedictio divina, cum quaternō id Puerperiō lœtum fuerit & fœ- cundum, Rosetoque cuidam ob Fœcunditatem non abſimile.

Editus nimirum ſuceptusque ex illo eſt, Filius, unicus quidem, ſed tali Torō dignus, Vir Nobilissimus, Ampliſſimus & Consultiſſimus, idemque, tam magnifica Autoritate quam Prudentiâ exquiritâ, & re- ſpondendi de Jure Solertiâ Eminentissimus, JOHANNES GODO- FREDUS, Reipublicæ Thoruniensis Consul, de procurandis promoven- disque publicis illius Commodis, longè meritissimus, Fæminæ Nobiliſſi- mæ, & non ſolùm ad examiſſitatum Sexū ſequioris Exemplar fabri- factæ, ſed & ſupra communem Sexū ſui, Seculique Genium, ob Pieta- tis, Morum, Virtutum & Eleganciarum, quibus circumſtipatiſſima eſt, Satellitium, evenitæ, ANNÆ CATHARINÆ, Viri Laude noſtrâ
Su-

Superioris, JOHANNIS KISLINGII, Republicæ Thoruniensis Vice-Præsidis, & Natalium partim Splendore, partim Rempublicam administrandi Solertia, partim Nominis Celebritate, partim Rerum benè gestarum Gloriâ, aliisque Honorum Magmentis, Exsplendentissimi, deque amplissimis Officiis suis, præclarissimè olim meriti, utinam adhuc dum merentis, & Commodis Patriæ, quam sibi reddidit devinctissimam, invigilantis, Filie unicæ, Vinculis Maritalibus adstrictus, cui tanquam unico Familiæ Ræsnerianæ Propagatori, non possumus non, continuum Florem, Viriditatem perpetuam, Felicitatem suò Genere dignam, & quæcunque Hominis Vota esse possunt, hac ipsâ Occasione, ex penitissimis Cordis Recessibus apprecari. Filio huic unico, jungenda, & lætissimæ Liberorum Ræsnerianorum Propagini, accensenda est & Filia, ANNA ELISABETHA, Fœmina Emendatissima, & Virtutibus Sexum muliebrem decentibus, condecoratissima, Viri, ab Humanitatis & Affabilitatis Præconiô maximè commendabilis, ADAMI SCHULTZII, Negotiatoris Exercitatissimi, & intra Poloniæ Fines Cognitissimi, prosperarum ac dubiarum Rerum Socia, quæ Familiam Ræsnerianam paßim Locorum Caput efferentem, & cum splendidissimis quibusvis paria facientem, duabus Neptibus adauxit, quarum posterior, THEODORA, Spem de se conceptam, cum & felicissimæ Indolis, & Virtutis non simplicis Specimina non una, optimorum Parentum Gaudio jam edidisset, præcoci admodum & immaturò Obitu intercepit, & in ipso Ætatis Flore, Triennio necdum completô, Floris instar defloruit, prior verò ANNA ELISABETHA, infra Pubertatis Annos adhuc constituta, & ad omnem Pietatis Honestatisque Cultum diligenter formatur atque educatur, & Domi nîl aliud quam viva Virtutum Exempla insuetur. Referenda quoque in Numerum Prolis Ræsnerianæ est, Fœmina, Venustate Formæ, Morum Amabilitate & rariissimis Animi juxta ac Corporis Notibus commendatissima, Sexusque sequioris Luminibus obstruens, THEODORA CATHARINA, que Viro Amplissimo, Prudentissimo atque Integerrimo, MATTHIAE BERGEMANNO,

primi-

Theodora

primicerio VVschovenium Consuli, & diffusæ admodum Famæ, Fidei-
que minimè temeratae Mercatori, conjugalem Fidem dedit, & splendidis-
simæ, cui Originem suam debet Familia, eximium planè Décus & Aug-
mentum addidit, bis binis Amoris Pignoribus, è castissimô Uterô in Lu-
cem editis, Nepote scilicet unicô, FRIDERICO, in Pietate, nec non Ar-
tibus Moribusque optimis, Paterni Exempli Æmulatione, feliciter ado-
lescenti, & ad maxima quæque natô, jamque præclarî quid & Paren-
tibus & Cognatis applaudentibus, minitante, ternis identidem Neptibus,
BARBARA DOROTHEA, ROSINA ELISABETHA, & AN-
NA CATIARINA, quæ & letissimè efflorescunt, & Matrem Lau-
dis Praeconiô dignissimam, Virtutibusque rarissimis radiantem, æquis
Passibus sequuntur, & ab Eâ discunt, qua Viâ, ad summum Sexûs fæ-
minei Fastigium eniti oporteat. Quarta denique & ultima, è fœundô,
& Fœunditate nulli secundô, Conjugiô Rœsnerianô prognata Proles
fuit, Filia ROSINA CHRISTINA, sed in ipso Ætatis Limine ex-
tinguita, & Funere maturrimo elata, ab insperatâque moriendi Necesi-
tate defoliata quasi reddita, impressâ infantili Exemplô suô Parentibus,
Mortis Memoriâ, quibus illud Poetæ velut oceinebat :

Vidi Ego manè Rosam, nasci cum Lumine Solis,
Et vidi rursum, Sole cadente, mori.

Perspicuum ex modò dictis esse arbitror suâ, id Conjugii, qvod superficiariè descriptum dedi-
mus, Felicitate destitutum non fuisse, sed nec, quæ
Piorum qvorumque Comes esse solet Calamitas,
Pede illud claudô deseruit. Et ad hanc qvidem,
etsi Copia & Multitudo illius tanta sit, ut vel con-
summatus Orator omnem ejus Mensuram adim-
plere neqveat, Stylô tumultuarî, & concisiore
Verborum Paratu, designandam, nunc ferimur,
accingimur. Nunquam Rosæ Spinarum sunt ex-

per-

pertes, sed iisdem circumvestitæ & circumvallatæ, quòque excrescunt magis, eò densiores illis durioresque Spinæ concrescunt. Obnoxia sunt & ipsæ, expositæqve, jam Ventis impetuofissimis, jam Pluviis densè cadentibus, jam Æstui Marco-rem inducenti, jam grandi obvia quæque con-tundenti & concutienti Grandini. Non absimile quid de evocato in cœlestem, Frigoris omnis, o-mnisqve Æstus expertem, Patriam, Rösnero ve-nit pronunciandum. Tantum enim abest, ut à Calamitatibus ille atque Adversitatibus, immu-nis fuerit & expers, ut Fluctus earum & Impetus, ad Abundantiam potius sit expertus, nec enim lætō solummodò Prosperitatis Vere, quod Rosis producendis accommodum, circumdatus, sed & asperrimâ Ærumnarum & Solitudinum Hye-me, Tristitia cujusdam Imaginem sistente, infe-status fuit & divexus. Etenim, etsi Conjugium Ipsius, ob allegatas modò Rationes, nec Diurni-tatis exsors fuerit, nec Dulcedinis, sed melleum quodammodo & saccharatum, id tamen Mellis, ut Res Hominum incertæ sunt, nullòque firmô Tibicine suffultæ, Felle subinde amarissimô non unô, conturbatum, & Alöe usquequaque ingrata, adulteratum fuit.

*Post consummata illicò Nuptiarum Solennia, VVschovæ celebrata,
illinc discedere, Terga dare, & ob cruentum truculentumque quod id
Temporis inciderat, & nulli non Hominum Generi, deleterium & fu-*

neſtum erat Bellum, Züllichoviam ſe cum acceptā paulo ante, utriusque
Fortunae Sociā recipere, neceſſe habuit, cūnque & illuc ceu communiter
fieri aſſolet, hоſtіles Invasiones atque Irruptiones appetere, cerneret, &
ut Sedem ibi figeret, parum consultum ſibi fore, deprehenderet, mutatō
derepente Consiliō, Sueboſium, Familiam Domumque tranſtulit, & inte-
grum illic Biennium ſubſtitit, vel ſic, ab inclementiſimō vehementiſi-
mōque, immaniſimae immitiſimaeque Bellonae Flagellō, ejusque Incurſi-
bus & Injuriis, tutum ſe aſſerturus. Enimverò, cūnque publicum
hic Loci Cultū divini Exercitium, inæstimabile illud Cimelium, liberum
eſſet, ac permifſum, neque ſufficiens ad tractanda cum Fructu Commer-
cia, Commoditas ſeſe offerret, facile intellexit, ut erat Rerum intelligen-
tiſimus, in Rem ſuam haudquaquam fore; ſi diutiū intra Urbis illius
Pomœria commoraretur. Idcircò his valere jufſis, poſtliminiō Zülli-
chovium unde digreſſus erat, regredi ſuſtinuit, eum potiſſimum in Finem,
ut, qua erat in Negotiis expediundis Circumſpectione & Dexteritate,
Res ſuas in melius magis magisque eueheret, & transferret. Successus
quidem hic optatus Eum non deſtituit, ſed nec deſtituit, cui ab ineunte
Ætate adſvetus erat, Æruminarum Cumulus. Jam enim Fortunam quan-
doque benignam reperit, & ſic ſatis obſteſtantem, jam verò novercan-
tem eam, qua eſt Inconstantia & Levitate, eſt expertus, attenantibus id,
quaē propriā Ipsiſe fideliſque Manu conſignavit, Mercimoniorum Rationa-
riiſ. Marte poſtdeinceps Arctoō, in Marchiam Brandenburgensem, cater-
natim acervatimque irruente & irrumpente, eamque, tantum non omnem
inundante, Locō rurſum cedere, Vafa colligere, & VVſchovam nihil
cunctabundus revolare, iſtituit, ad ſæviſimam Fulminum Bellicorum
Rabiem, ſubterfugiendam, & rabioſam eorundem ſævitiam, evitandam.
Pedem hic acprimum fixiſſet, (fixit autem A. MDCLXXV.) non
tam illi adverſorum malorumque Colluviei, cui declinandæ hucusque de-
ſudauerat, ereptum ſe, quam totum ſentiebat immersum. Verè immer-
ſum! A Tergo & à Fronte immersum. Turma enim Turbaque Mi-
litis præſidiarii non exigua, citra Moram, Hoſpitiō erat excipienda, &
ſuſti-

*sustinendæ dein exantlandæque Copiarum hostilium Exactiones & Di-
reptiones, qvibus Fortunæ Opesque ipsius non potuerunt non adeò atteri,
& everti, ut Res ejusdem, multiplicatis Infortunii Procellis, non labefac-
tatae solum sed & collapsæ viderentur.*

Supersedeo hic exquisitô Verborum Appa-
ratu, acerborum, asperorumque omnium, quâ
publicorum, qvâ domesticorum, acutissimarum
quarundam Spinarum instar exhibentium, qvi-
bus freqventissimè oppugnatum, expugnatum ta-
men nunquam fuisse ipsum novimus, Numerum
inire, & Catalogum illorum contexere, huic enim
concinnando, vel Tulliana quædam vix sufficit
Svada. Contumax tamen ille pertinaxque Mœ-
ror, qvem ex Obitu nunquam satis deplorandô,
Conjugis Desideratissimæ, in qva, neqve quoad
Pietatis, Virtutum primæ & maximæ, Culturam,
neque quoad Morum Innocentiam, neqve quo-
ad Virtutum Sexui Muliebri decorarum, Præco-
nium, neqve quoad Rei Oeconomicæ operosæ
admodum, Accurationem, neqve quoad Amo-
ris deniqve mutui Exercitium, ad ipsa usque ex-
trema desiderari qvicquam potuit, ipsum conce-
pisse, tam certum est qvam quod certissimum,
minimè hic est reticendus. Quantoperè enim
hujus suæ THEODORÆ, Doni verè divini, quadra-
genarius illius Possessor, Ammissione, excruciatus
fuerit, & Seniô in primis ingravescente, conturba-
tus, Nemo qvisquam melius, qvam Conjuges, re-
cipro-

ciprocâ se Charitate amplectentes, decidere pos-
sunt & decernere. Hos namque facile Ego me-
cum consensuros esse opinor, fulminantem id
Genus Tempestatem tantæ esse Malignitatis, at-
qve Atrocitatis, ut ipsam veluti Animam, nullô
præfocare possit Negotiô, sicubi in Delicatulum
unum aliquem, & Seplasiâ dignum ea inciderit.
Quo interim Animô, quaqve Constantiâ, istud
penetrantissimi Vulneris, & Funeris mœstissimi,
exceperit, vix ullâ Verborum Solertiâ, quæ vel di-
sertissimum aliquem Fabium delassare posset, ef-
ferri est poterit. Nôrunt, si qvid rectè judico, quot-
qvot familiariter ipso usi sunt, Fulminibus Eum,
Pondere non minùs qvàm Numerô magnis, cir-
cum circa cadentibus, nullibi non perculsum, adeò
non abjecisse aut despondisse Animum, ut impe-
ntrabili potius Patientiæ Galeâ, adversus ea se
obfirmaverit omnia & singula. Cujus qvidem
Rei, evidens admodum Specimen, eopse Die, quo
alteram Sibi Cordis Portionem, Conjugem intel-
lige dulcissimam, disruptô tenacissimô Conjugii
Vinculô, sibi vidit erectam, seque illius, quo nihil
suavius in his Terris habebat Consortiô, priva-
tum, & viduatum, id quod ipsis Sacrorum Quin-
quagintadialium Vigiliis, circa duodecimam No-
ctis Horam, A. MDCICVI. contigisse, memini-
mus. His enim placidissimè defecit, postquam
Annos LX. demptis Diebus paucis, honestissimâ
Famâ vivens, confecisset. Quo-

Quotusquisque est, qui nesciat? Rosam, quæ
 Nomen RÖSNERO nostro suum indidit, dum ad-
 huc, ruptis nondum Tunicis, intra fastigiatum illa
 suum Nodum aut Conum hæret, Gemmæque si-
 milior quam Flori, se nondum aperuit & evolvit,
 exterioribus quibusdam iisqve laciniosis Cortici-
 bus, & Membranulis esse obvolutam, & quasi ob-
 munitam. Obmunitum se quoque & obfirma-
 tum adversus Vim Doloris non minimi, undique
 ivit RÖSNERUS, pro eo, ac decet, Patientia Cly-
 peo, Senectutis Iuæ Fulcimentô maritalique Ad-
 jumentô se videns destitutum, constitutumque
 in Viduitate, Luctûs & Squaloris non experte, pa-
 ratum se exhibens, ad excipiendas, qua erat Pieta-
 te, Sagittas, desuper sturnatim in se delabentes, ni-
 hil eorum indignabundè ferens, sed cum Animô
 suô cogitans, humanitus quid accidere cuivis Ho-
 minum non raro solere. Perhibent Naturæ My-
 stagogi, Allia inter, Rosam spirare fortius gratiusq;
 Neque hac in Parte Nostro, quicquam cum Rosa
 Discordia intercessit, sed harmonicè quasi cum eâ
 concinuit. Quò enim magis Procellarum Agmi-
 nibus atque Examinibus, percellebatur & concu-
 tiebatur, hoc minus malis cedebat, sed impavi-
 dum se exhibebat. Concinne admodum con-
 gruèque, ad Viduitatem, concatenatis Adversitati-
 bus expositam, æqviparat se Rosa, Folia sua amit-
 tens, ab Æstu mox absumenda, & excoquenda,

H

cum

cum Epigraphe: NON REDITURA VOLANT. Hæc talia, & Animō Rösnerus Vidius volvebat, & Oculos simul ab eo, à cuius solius sponte Res humanæ pendent, nunquam reflectebat, non nescius, nec Hominis esse mala sua non sentire, nec Viri, eadem non ferre.

Viri, & Boni quidem Viri, qui, quò rarior, eò in ultimā hac Mundi Colluvie carior, & Nomen, & Partes, non gerere solum, sed & tueri & defensare, cùm semel in Animum induxisset, omnes illius Numeros, adimplere, ad grande usque Senium, imò ipsa vitæ terminalia, omni Ardore studuit & Contentione. Quare non potuerunt non tam egregias Egregio publico Operas præstiturum, & ad procuranda promovendaque illius Commoda fabrefactum, Honores, iique maximis stipati Officiis, comitari. Ceu Vara Vibiam, secundum Proverbium, trahere solet, & Laborem Præmia sequi, sic Honor post se traxit Honorem. Singulos Ordine signabimus. Renunciatus primum est Deputatus Regius, post deinde, Scabinatus Assessoribus adnumeratus, Prætor porrò, & Aëdis Sacrae Antistes constitutus, & in Collegium denique Consulare accitus & cooptatus, facitque has Dignitates omnes, non Numerus solum spectabiles, sed Fides quoque & Integritas, quâ administratae. Diligentissime enim atque haud scio an omnium dexterrimè, commissis Sibi Functionibus præfuit, Mores elimatisimos, Famam integerrimam, innocentissimamque Vitam, per omnia sectans, & nullius Rei, quam Pietatis, Pacis, Modestiae, Lenitatis, & Aequitatis studiosior, adeò, ut Nemo de ipso tam multa, tamque magna possit prædicare, quin multò majora & plura Encomiis supersint. Ut neque Obsequium Lenitate neque Asperitate Amorem corrumperet, sedulò & diligenter Operam dedit. Operam dedit, ut omnium & haberetur Optimus & esset. Fateantur oportet, quotquot Necesitudinis vel intimioris Amicitiae Nexu, devincti ipsi fuerunt, nihil illi luctuosius, Deploratione, Gemitu & Indignatione, dignius nihil

bil accidere potuisse, quam observasse, dari, qui publicum Bonum defraudant, Contentiones alunt, Lites disseminant, Rixas fovent, Altercationibusque student. Dari, qui inconcinnâ Titulorum Congerie, deletantur & abripiuntur, Ambitionis Aëstu titillantur & dementantur, Holophantas, Æruscatores, Quadruplatores, & Æris alieni Decoctores, Veteratores, qui Fidem temerant, & Animus Cauterii Stigmate cicatricatum, circumferunt. Dari, peñimi Sulphuris Furfurisque Homunciones, qui insuper habitô omni & neglecto, Æqui Honestique Studiô, privatam, Ordine præpostero, publicæ præponunt Salutem, nihil solliciti de eo, quod vel Encomium conciliare, vel concitare Improperium, vel Favorem DEI parare, vel parere illius Odium potest. Hos inter, Ille, Sceleris purus, pro eo, ac Virum probum, cuius Insigne, & ipsam suppeditare Rosam in propatulo est, decet, tam catam, tamque cautam vivendi Rationem instituebat, ut semper rosei, hoc est suô Nomine & Genere digni quipiam efficeret, è Spinis Uvas colligens, inter ipsas Spinas, nihil Spinarum gerens, calceatus inter illas incedens, lentisque Deliberationibus nullus intepescens, sed vel ex Arenâ Consilium arripiens.

Illustriores inter Fimum Rosæ sunt, & conspectiores. Conspectior & Noster fuit inter Homines nauci & titivilitii, ne tantilli qvidem ipsos faciens, & sic nihil Dissidii foyens, cum Rosâ, inter Fimum Folia expandente, & florente, cui Subscriptio addita: QVA SIS AB ORIGINE SPECTES; probè sciens, Verrucam in Facie facilius ferire Oculos, quam in Pede vel Tergo. Non ignorant, quibus aliqua cum Ipso Familiaritas intercessit, Gratiam apud Eum, nec Pretio, nec Prece, unquam promercalem fuisse, sine Solatiô miseros ab Eo nunquam dimissos, nunquam se Largitionibus

bus corrumpi passum, malâ Fide Muneribus suis
nunquam defunctum esse. Experti sunt Eum
Homines singuli, Amicum bonum, Pupilli, Pa-
trem providum, Viduæ, Curatorem diligentem,
Cognati juxtâ atqve Agnati, Fautorem officio-
sum, Egentiores, Datorem munificum, Pauperes,
Nutritorem largum, Boni, Patronum sincerum,
mali, severum Catonem, Verbi divini Præcones,
Largitorem beneficium, Res familiaris, Oecono-
mum indefessum, Curia, Consulem prudentem,
Respublica, Lælium cordatum, Liberi, Altorem
fidum, Ædes sacra, Antistitem non tralatitiè me-
ritum, totaque adeò Communitas, commune Bonum.
Et istud quidem Laudis non tam ex Ad-
ulatione, aut placendi Studiô proficiscitur, sed
cum Veritate, Adulationis omnis experite, amicissimè
conspirat. Cæterum, & ob publicam eam-
que creberrimam Oraculorum divinorum, qvi-
bus mirum quantum delectabatur Auscultatio-
nem, & ob privatam, eamqve assiduam, Medita-
tionum Sacrarum, qvibus erat intentissimus, Le-
ctionem, commendari meretur.

Quicquid faciundum Sibi fuit, cum Curâ expeditum dedit, Ro-
sciumque Se, qui RÖSNERUS erat, approbavit, quo ipso & Viri Bo-
ni Laudem reportavit, & Boni Communis Nomen obtinuit. Non dif-
fitebuntur, si qui sunt integri Rerum Æstimatores, & Judices æqui,
Probitatem, in Ipso, cum Prudentiâ, Prudentiam cum Modestiâ, Mo-
destiam cum Integritate certâsse, Honorem Ipsum cuique suum decenter
tri-

tribuisse, Superiores reverenter coluisse, Collegas candidè amâsse, Neminem quenquam temerè offendisse, Nemini cuiquam malitiosè offecisse, nullius Commodis obstitisse, & Consilii inopibus, non invitum Auxiliò venisse. Sicubi Injuriam Sibi à quoquam sensit illatam, aequo eam ferrebat Animò, ad ignoscendum se exhibens longè paratissimum, alienissimum longè à Simultatibus, quas totâ Mente aversabatur, exsecrabatur, perpetim fovendis. Functiones, quibus non paucis neque exiguis, nunquam non distingebatur, ut à Precibus exordiebatur, ita perfunctoriè & superficiariè non exsequebatur, quapropter & pleraque omnes, felicem sortiebantur Exitum. Vita Ejus, à Mundi Triscurriis, Vanitatis, atque Illecebris, blandientibus quidem, sed drepente è vestigio evanescientibus, remotissima, à Sobrietate & Temperantiâ nunquam dissidens & discordans, Fraudiumque & Artium malarum expers fuit, quâ Ratione & Sanitati suæ plurimù profuit, & tam suis quam alienis Negotiis, dextrè obeundis, Aptitudinem, & Animi Tranquillitatem, illam Senectutis Nutriculam, quam nihil jucundius esse existimamus, sibi conciliavit. Quin & Amorem Favoremque sibi conciliavit, Maximorum, Medioximorum, Minimorum, adeò quidem, ut & Ipsis quoque Magnatibus, exstiterit gratus, qui Gratiam & Benevolentiam in Ipsum suam, plenò quasi Cornu & Sinu effundere, non sunt dediti.

Reliqua, angustiori Chartæ Spatio inclusus & augustiori ad cogitandum Morâ exclusus, si candidâ hic Confessione omisero, quam rectissimè commendatum me ivisse, confido. Minimè tamen omittendum hoc Locô & dissimulandum esse arbitror, qualem se geslerit in Aulâ Regiâ post absorptam à Vulcani Rabie, & in Cineres redactam, Wschovam, tantum non omnem, publicô illuc nomine ablegatus, non enim Re infectâ rediit, sed bene illâ gestâ & expeditâ, totam redux

Communitatem, ita exhilaravit, ut Utilitatum per
Eundem partarum, nec dum hodiè, Oblivio
qvenqvam ceperit, sed gratâ illæ ab omnibus Men-
te recolantur, prædicentur. Res id ipsa loquitur,
& plenô universa Civitas Ore attestatur, qvinimò
notius longè & exploratius est, qvàm ut hoc de-
mum Locô à nobis debeat commemorari. Ipse
Ego, qvoties recordor (recordor autem freqven-
tissimè) qvos conferre mihi cum Ipso licuit Ser-
mones, toties Animo quasi meo obversatur, co-
mis illa Gravitas, & gravis Comitas, qvas Animorum
Conciliatrices felici admodum Conjugiô, &
Sororiô qvasi Vinculô, copulatas, laudabili Arti-
ficiô ita miscere, ita temperare didicerat, ut in A-
morem atqve Admirationem sui, unumquem-
que rapere & pertrahere potuerit, neqve enim
quisqvam vel de illâ, Jure unqvam conqvestus,
vel hac temerè abusus est. Illâ, malos arcebat, hac,
alliciebat bonos, Rosam hōc ipso & ad bona pa-
rienda, & ad depellenda mala, aptam natam, ex
Aſſe adæqvans. Dicitur Rosa Scarabæis Exitio
esse, eosqve Odore suō enecare, Apibus contrâ
mellificis, Saluti ea est. Saluti & Noster fuit, Bonis
qvibusqve, Nemini verò nisi Solis Exitio Malis,
vel sic ad Rosam proximè accedens, Scarabæis
hinc, illinc Apibus obſessam, cum Inſcriptione:
His SALUTI, ILLIS VENENO. Subit adhuc Ani-
mum Memoria, qvàm Ille nullius Amorem, vel
fœdâ

fœdâ Adulatione, vel turpi Offerumentô exam-
biverit, sed inusitatis Ingenii Dotibus, ultrò impe-
traverit & meritissimô suô assecutus sit. Animô
adhuc mecum cogito, nunquam ipsum Ostuciis
aut Oblectionibus Vulgi, qui optimarum Men-
tium Character est, captum, nunquam Res illas
Plausu persecutum esse, qvæ freqventer Virtutis
Specie fallentes, inani Titulô blandiuntur. Et ut
Rosa, qvæ Olfactum Odore, Colore Aspectum,
Tactum Lenitate delectat, apud Hieroglyphicos
Scriptores, jam bonæ Famæ, jam Humilitatis, jam
Patientiæ, jam Silentii, jam Innocentiæ, jam Chari-
tatis, jam Puritatis, jam Tolerantiæ, jam Mansve-
tudinis, jam Lenitatis, jam Fœcunditatis Symbo-
lum præbet, ita quoque, si RÖSNERUM, Paradiso
jam cœlesti & ultramundano, si Animam con-
templere, illatum, quoad hæc omnia, gemellam
Rosæ Imaginem exhibuisse, asseruero, næ Ego ve-
reor, vel, ut latum à Veritate Ungvem recessero,
vel, rosam cum Anemona comparavero.

Sed cùm & Fragilitatis Caducitatisq; humanæ, Similitudinem quan-
dam minimè fictitiam, Rosa subministret, de Morbô & Morte RÖS-
NERI, cuius Anima, Paradisiacis jam Rosis, iisque, DEO & An-
gelis, benè olentissimis, est adscripta, dicamus, restat. Fuit alioquin
per omnem propemodum Vitam, inter Ærumnas inexpugnabiles, inex-
plicabilesque Solitudines, qvibus cum Itinera permulta conficiens, tum
Negotia permagna expediens, tanquam Spinis compungebatur, aetiam,
& ad summum ferè Ætatis humanæ Terminum, à Mose præfixum,
exactam, Valetudine satis commodâ, satisque firmâ usus, Rosæque instar
viruit

viruit & viguit, sed non exigua Virium suarum Decrementa, per aliquot in Eo Annos, manifestissimè notare licuit, præsertim, ex quo Pedium Dolore & Tumore infestari cœpit. Marcere se itaque indies atque elanguescere, & Vires Corporis juxta atque Animi, in primis autem Memoriae, cum crescente Ætate decrescere multumque de vegetô illo Alacritatis pristinæ Vigore, sensim sensimque, imò sensibiliter decadere, intelligens, & tanquam Rosam se emarciturum post Tempusculum non omnino longum, prævidens, Lectione Sacri Codicis, qui Narthecium quoddam est, ipsam Nardum pisticam exsuperans, Prece incessabili, in qua Vita omnis, Nobis omnibus est traducenda, Cantilenis piis, aliisque id Genus diviniſſimis Meditationibus, quarum Exercitiō per omnem Vitam mirificè recreabatur, seque totum illis devovetebat, procul omnibus Mundi Vanitatibus & Deliciis, nunquam non sibi perosis, ad Diſcessum, ex hac Rosarum, (Spinarum dicere volebamus) Valle, jam pridem se accinxit, Mentem Cœlo agnatam, ad Cœlum erigens, præ Mundanis cœlestia, Amorum divinorum plenus, Animō cogitans, sicque decretorium Marcorem suum, paratiſsimus exspectans, & omnia, à cœlībus aliena, Animō suō longè ejiciens.

Maturas autem penes Ipsum fuisse Mortis Meditationes, certissimō præter alia Documentō est, quod & de Quietoriō, in Coemiteriō Submœniā, & de ferali Capulō, pro condendâ in Eo fragili Corporis Sarcinā, conficiendō, dudum ante fatalem cogitavit Horam. Hujus Anteambulo, minimè fallax, Catarrhus erat apoplecticus, quocum, ut aliquandiu jam conflixerat, ita Diebus, Ferias Anastaticas proximè præcedentibus, solitò vehementius, illo infestabatur, adeò qvidem, ut illis ipsis Feriis, Coetui se publico, quem, sicubi per Valetudinem adversam non impediebatur, liben-

bentissimè frequentare solebat, Virium Imbecilitate prohibitus, non adjungeret, nec Templum accedente in primis Svasu Amicorum Necessariorumque Hortatu, freqventaret, sed, intra Lares se suos contineret, Domique Precibus & Suspiriis vacaret, de absorpta per Salvatorem Mundi, in Victoria Morte, ex Animô gaudens. Nihil eqvidem, accitô Sanitatis Magistrô, Remediorum saluberri- morum, tam internorum quam externorum, qvæ & Morbi Natura reqvirebat, & Ægrotantis Conditio admittebat, non adhibebatur, nec quicquam omissum Curæ, qva & Morbo mature Obex poni, & Valetudini consuli possit, sed nihil etiam illis omnibus, quæ vel recuperandæ Sanita- ti, vel expugnando vel mitigando huic Malo, aliâs facere videbantur, vigilantissimus Corporis Curator profecit, etsi nihil temerè negligeret, nihil parùm dextrè administraret. Fatalis Ictus, Nemini evitandus, & hic in tantô Ancipitiô e- vitari non potuit. Exquisitâ, ab Arte Medicâ de- promptâ Ope, incassum adhibitâ, & omnibus in pejus magis magisque sublabentibus, ex Indiciis minimè dubiis, minimèque obscuris, Mortem quisque adstantium, instantissimam collegit.

Quemadmodum autem Sol, jam jam occasurus, pulcherrimus ac desideratissimus nobis videtur, ita quoque RÖSNERI Virtutes, quibus vel Invidiâ non diffidente, ad Ultima usque eminuit, in ipso Mor- tis Collimitiô vel maximè emicuerunt. Nec fatalis longè Hora absuit.

K

Feria

Feria enim illius Hebdomadis, quæ Memoriam Mortis à Redemptore nostro triumfatæ, nobis subinsinuat, erat tertia, quæ, & quidem circa Vesperam illius, à Catarrhō Apoplecticō, tanquam Fulmine quodam, denuò, non tam tangebatur, aut attentabatur, quam concutiebatur & opprimebatur. Hic enim & ferali Illum strato affigebat, & Auditum actutum præcludebat, & Linguam, reliquasque Corporis Parties, quò minus suò fungi possent Officiò, impediebat, & Vires simul omnes, non frangebat, aut debilitabat, non consumebat aut atterebat, sed uno veluti Ictu & Actu prosternebat, exhaustiebat, atque erodebat, ut tanquam Folia quædam Rosarum defluerent. Prostratis sic atque erosis RÖSNERI, & Corporis & Animi Viribus, ab extremis proximè abesse Ipsum, Nemo non assidentium præsagiebat, quæ & post Moram non longissimam, ingruabant, siquidem postridie illius Diei, quo in Lectum conjectus erat, XVII. nempe Kalendas Majas, A. MDCC. circa Horam XII. diurnam, inter medias præsentium Preces & Cantiones, Dormitabundo similis, (nam & Lethargo inexplicabili implicabatur) instar Rose elanguit & emarcuit, postquam Annos LXXIII. Hebdomadas XIII. & Dies III. satur Vitâ, Miseriâ satur, non tam vivendo quam florendo exegisset. Sit Animæ Ipsius, ab Animæ Sponso, qui in mysticô Epithalamiô grata Cœli Rosa audit, in paradisiacum alterius Vitæ Rosetum, nullis Ventis aut Tempestatibus expositum, sed Aëstus Frigorisque omnis expers, è Miseriarum Valle tralatæ, & Gaudio interminò perfruenti, benè! sit æternum bene! Corpus emarcidum atque emaciatum, in Spem certissimam Revirescentiæ, Tumulo illuminatum, & Terræ commissum, utut virere desierit, & vigere, Rosa tamen ne sic quidem esse desuit.

Rosam enim id Mihi clausam, ast Flori vicinam, & Folia mox explicaturam, referre videtur, cum Inscriptione: EXSPECTAT SOLEM. Solem quoq; terrenæ illæ, Terrâ obiectæ RÖSNERI Reliquiæ,

qviæ, exspectant, Solem, inquam, Justitiæ, & ipsæ
 aliquando, si ultimum illud Ver illuxerit, ceu Ro-
 sa, qvædam reflorescent, revirescent, & Viridita-
 tem, in infinita Secula non finiendam, indipiscen-
 tur. Nos interim Viro, tot Virtutibus, tot Digni-
 tatibus, tot Meritis, addo, tot Magnatum Amicitiis,
 post Fata quoqve fragrantissimo, fragrantes in
 Urnâ Crocos, ac Ver perpetuum apprecamur.
 Schema Ille & Hieroglyphicum Rosæ, ne Mortuus
 quidem depositit, sed ut arida quoqve Rosa, suis
 non destituitur Utilitatibus, & si non Visum, Gu-
 stum tamen, atque Odoratum reficit, & recreat,
 sic Is, hac licet Vitâ evocatus, Posteritati tamen
 Exemplar, pulcherrimarum Virtutum reliquit
 imitandum, & suâ, inter Laudes, non ementias,
 non emendicatas, exactâ Vitâ, docebit Posteros,
 quâ Viâ, ad Honoris & Gloriæ Fanum sit conten-
 dendum. Non insolabiliter quidem, sed leniter
 Eorum ferendi sunt Obitus, quos in meliora trans-
 latos non dubitamus, temperare tamen nobis mi-
 nimè possumus, quin, quotquot Pignorum &
 Consangvineorum Rœsnerianorum Nomine ve-
 niunt, delenificam Ejus, qvi in Fletu Solarium
 est, Gratiam, medullitus apprecemur. Imò verò,
 ex ipsâ Animi Mente iisdem Omnibus & Singu-
 lis, apprecamur, ut Felicitati Ipsorum, qvâ hac no-
 strâ Ætate fruuntur, nihil unquam desit, Eorun-
 demqve Flori, qvi omnium in se Oculos hucusq;
 con-

D

convertit, nihil unquam derogetur, nihil decedat.
 Wschovensi pariter Reipublicæ, cui post recipro-
 catam toties totiesque Malorum Iliada, vix respi-
 rare datum est, apprecamur, ut non solùm Eo-
 rum, qui ad Clavum illius sedent, & Commodis
 ejusdem invigilant, Prosperitas, sarta tecta conser-
 vetur, sed & Omnia benè merentium, eique
 benè cupientium, frugi Filiorum & Civium Vo-
 tis, Eventus nunquam non ex Aſſe respondeat.
 Damnum cœteroquin, per eruptum hunc Senem,
 Ætate & Prudentiâ talem, eidem illatum, acer-
 bisimè lugemus, idque hoc magis, quò minus
 Inficias iri potest, Mala, Mortem, tantorum ple-
 rumque Virorum, consequi solere, plurima, ma-
 xima. Nam si eo Tempore, quo canis Consiliis
 peropus esse videtur, Senes, Prudentiâ præ-
 clari eripiuntur, magnô id eoque
 tristi Auguriō, carere
 vix potest.

